

Nummikellokanerva

Klockljung
Erica tetralix

Uhanalaisuusluokka (IUCN): äärimmäisen uhanalainen (CR)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Rauhoitettu (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Nummikellokanerva on matala, versoiltaan koheneva tai pysty varpu, jonka neulasmaiset lehdet ovat kiehkuroina. Kukinnon alla lehdet ovat varrenmyötäisiä, muualla siirottavia. Nuokkuvat, vaaleanpunaiset, ruukkumaiset kukat ovat varren päässä tiheänä kukintona. Nummikellokanerva kukkii elokuussa.

Elinympäristö ja levinneisyys

Mereisellä päälevinneisyysalueellaan Länsi-Euroopassa nummikellokanerva kasvaa kosteilla, puuttomilla nummilla ja vähäravinteisilla soilla. Suomessa on vain yksi nummikellokanervan esiintymä, joka on Kuhmossa pienen lammen luhtaisella rantasuolla ja ojitetulla alun perin mesotrofisella nevarämeellä. Lisäksi lyhytaikaisia esiintymiä on ollut mahdollisesti Ahvenanmaalla ja Kotkassa.

Nykytila ja uhkatekijät

Nummikellokanervan uhanalaisuuden syynä ja myös tulevaisuuden uhkatekijöinä ovat rakentaminen, ojitukset, turpeenotto ja pelloiraivaus. Ojitukset ja varjostuksen lisääntyminen ovat muuttaneet nummikellokanervan ainoaa nykyistä kasvupaikkaa lajille epäsuotuisaan suuntaan. Ojituksesta aiheutuva kasvupaikan kuivuminen, puiden ja pensaiden sekä muiden kilpailevien lajien (kanerva, siniheinä) aiheuttaman varjostuksen lisääntyminen ovat nykyään lajin pääasialliset uhat. Esiintymä on lähes kokonaan suojeltu ja sitä on hoidettu poistamalla esiintymää varjostavaa puustoa sekä tukkimalla ojia alueen vesitalouden palauttamiseksi.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan nummikellokanervan kasvupaikka ympäristöineen jätetään vesitalouteen kuivattavasti vaikuttavien toimien ulkopuolelle. Kasvupaikan vesitaloutta pyritään parantamaan tukkimalla ojia. Varjostavaa puustoa ja muuta kasvillisuutta voidaan edelleen tarvittaessa poistaa varovaisesti.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Ulvinen, T. 1997. Kellokanerva – klockljung. Teoksessa Ryttylä, T. & Kettunen, T. (toim.). Uhanalaiset kasvimme. Suomen ympäristökeskus ja Kirjayhtymä Oy, Helsinki. S. 149–150.

Kuva: Henry Väre